

Riktlinjer för en social investeringsfond

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade den 20 juni 2011, § 209, i samband med beslut om Budget 2012 med flerårsplan 2013-2014, att uppdraga åt kommunstyrelsen att ta fram riktlinjer och tillämpningsanvisningar för den sociala investeringsfonden. Kommunstyrelsen beslutade den 3 november 2011 om följande riktlinjer.

Syfte

För att kunna minska kostnadsutvecklingen i kommunens verksamheter måste negativa trender brytas. En förmåga att möta framtida kostnader är en förutsättning för en ekonomi i balans. En strategi att sänka kostnadsutvecklingen är att arbeta med förebyggande insatser i livets olika skeden. Förebyggande arbete spar pengar i framtiden och ska ses som en investering i denna.

Värt att notera i detta sammanhang är att kommunen i nämndernas befintliga budget finansierar en stor del förebyggande arbete. Syftet med medel ur den sociala investeringsfonden är att hitta nya metoder och arbetssätt som leder till önskvärda och dokumenterade effekter för att sänka kostnaderna i framtiden.

Riskgrupper

Följande är exempel på riskgrupper där medel ur den sociala investeringsfonden kan bidra till att ett förebyggande arbete spar pengar i framtiden.

- Barn och unga som far illa i familjesituationen
- Barn och unga som p.g.a. sin sociala situation inte når målen i skolan
- Barn och unga som p.g.a. fysisk eller psykisk funktionsnedsättning inte når målen i skolan
- Barn och unga som växer upp i familjer med låg ekonomisk standard
- Barn och unga som saknar tillhörighet i sociala sammanhang

Förebygga arbetslöshet för grupper som riskerar långvarig arbetslöshet

- Gymnasieungdomar på glid
- Unga i det kommunala informationsansvaret
- Unga arbetslösa
- Långvarigt bidragsberoende
- Tidigt missbruk

Personer som befinner sig i ett utanförskap idag – vuxna

- Missbruk
- Arbetslöshet
- Kriminella

- Personer med fysisk eller psykisk funktionsnedsättning
- Äldre som saknar tillhörighet i sociala sammanhang

Förutsättningar för att ansöka

Den sociala investeringsfonden ska användas för att finansiera särskilda projekt som riktar sig till att förebygga ökade kostnader i framtiden. Medel för dessa projekt ska inte ingå i nämndernas budgetramar, utan ska ses som särskilda insatser för att nå förväntade effekter. Därför föreslås särskilda riktlinjer för ansökningar och uppföljning av projekten.

- Tvärsektoriella ansökningar, två eller fler förvaltningar/nämnder. De sociala frågorna i en kommun berör ofta flera verksamheter och en insats i en förvaltning kan leda till minskade kostnader i en annan. Av denna anledning är det viktigt att både den nämnd som avser att genomföra projektet och den nämnd där effekten och kostnadsminskningen uppstår är överens om projektet och ansöker gemensamt.
- Projektgrupp ska bildas med representanter från berörda förvaltningar som leder till förvaltningarnas förslag till gemensamma projekt.
- Nämnderna beslutar därefter om att gemensamt ansöka om medel hos kommunstyrelsen.
- Medel för befintlig verksamhet eller projekt ska inte finansieras ur fonden.
- Föreningar, kommunala bolag och företag har möjlighet att komma med förslag och medverka i projekt. Ansökan ske av berörda nämnder, som ansvarar för projektet och projektets kostnader.

Förutsättningar för att erhålla medel ur den sociala investeringsfonden

Syftet med dessa projekt är att hitta nya arbetssätt för att minska kostnaderna i framtiden. Därför ska ett antal förutsättningar vara uppfyllda för att det ska vara möjligt att erhålla medel. När projekt har genomförts ska budgetramarna för de nämnder som förväntas få minskade kostnader reduceras med motsvarande belopp. Dessa medel kan då användas för att finansiera nya sociala investeringar.

- Av ansökan ska det framgå hur, när och i vilken verksamhet investeringen minskar kommunens kostnader.
- Framgångsrika projekt bör övergå till ordinarie verksamhet så länge behovet kvarstår.
- Projektet ska ha tydliga mål som följs upp frekvent, ekonomiska mål¹, aktivitetsmål² och resultatmål/effektmål³ (omfattning styrs utifrån projektets förutsättningar).
- Projektet ska riktas mot en klart definierad målgrupp.

¹ Ekonomiska mål: mäter vinst i ekonomiska termer, d.v.s. socioekonomiska resultat efter genomfört projekt.

² Aktivitetsmål: mäter processen, mäter ledtid, kvalitet och produktivitet. Syftet är att förbättra verksamheten

³ Resultatmål/effektmål: mäter kvalitet i verksamheten, d.v.s. vilken effekt på verksamhetens resultat projektet ska generera efter avslutat projekt.

Ansökan ska innehålla följande uppgifter

- Namn på projektet
- Beskrivning av projektets innehåll med aktivitetsmål
- Beskrivning av metod för projektet och referenser till forskning alternativt extern part som skall följa och utvärdera metodutvecklingen
- De verksamheter/nämnder som är delaktiga i projektet
- Målgrupp för projektet
- Beskrivning av hur målgruppen identifieras
- Tidsperiod för projektet, maximalt tre år.
- Belopp som söks för projektet och fördelning av kostnad per år. Maximalt 2 000 000 kronor per projekt, men kommunstyrelsen äger rätt att besluta om avsteg från detta.
- De effekter projektet ska medföra för de personer som ingår i målgruppen – effektmål.
- Tid för när effekterna inträffar
- Beskrivning av hur och när effekterna ska mätas
- Beskrivning av på vilket sätt projektet bidrar till att kommunens totala kostnader minskar – ekonomiska mål.
- Belopp och tidsperiod för när kostnadsminskningar sker till följd av projektet samt inom vilka nämnder kostnadsminskningen sker.

Process för ansökan, beslut och uppföljning

Ett antal kommuner har skapat sociala investeringsfonder. Den sociala investeringsfondens kapital har i dessa kommuner skapats genom att de har haft större överskott än de finansiella mål kommunen satt upp för god ekonomisk hushållning. I samband med kommunfullmäktiges beslut om Bokslut med Årsredovisning har ett särskilt beslut fattats att avsätta en del av resultatet för framtida insatser i en social investeringsfond. De insatser som därefter finansieras med medel ur den sociala investeringsfonden redovisas som särskilda driftprojekt över ett antal år. När projektet är genomfört återförs medel till investeringsfonden genom att de aktuella nämndernas budgetramar minskas. Beloppet motsvarar den summa som enligt projektbeskrivningen förväntas bli den årliga besparingen när insatsen är genomförd.

Trelleborgs kommun föreslås skapa medel till den sociala investeringsfonden på samma sätt. I kommunens senaste delårsrapport redovisas ett beräknat resultat på 42 miljoner kronor. Det finansiella målet som kommunfullmäktige beslutat om uppgår för 2011 till 36 miljoner kronor. Det innebär att, om prognosen blir lika med det slutliga resultatet för 2011, kan kommunfullmäktige, vid behandling av Bokslut med Årsredovisning för 2011, besluta att avsätta 6 miljoner kronor till den sociala investeringsfonden. Förändringar i den sociala investeringsfonden redovisas i balanskravsavstämningen och fonden ingår i kommunens eget kapital.

- Två ansökningsomgångar per år, april och november
- Kommunstyrelsen behandlar endast ansökningar som uppfyller förutsättningarna enligt ovan.

- Teknisk granskning sker av tjänstemän inom kommunledningsförvaltningen, ekonomi av budget- och utvecklingschefen och effekter i verksamheten av ledningsstrategen.
- Förslag till prioritering lämnas av kommunledningsförvaltningen. Samtliga godkända ansökningar för en aktuell ansökningsomgång finns med för politisk behandling av kommunstyrelsen.
- Kommunstyrelsen beslutar om vilka ansökningar som ska erhålla medel och vilken uppföljning som ska ske.
- Uppföljning ska ske årligen och redovisas till kommunstyrelsen
- När projektet slutredovisas beslutar kommunstyrelsen om eventuell integrering i ordinarie verksamhet.
- Till slutredovisningen ska utvärdering ske genom ett socioekonomiskt bokslut.

Trelleborgs kommun den 3 november 2011

Ulf Bingsgård
Kommunstyrelsens ordförande

Jonas Rosenkvist
Kommundirektör